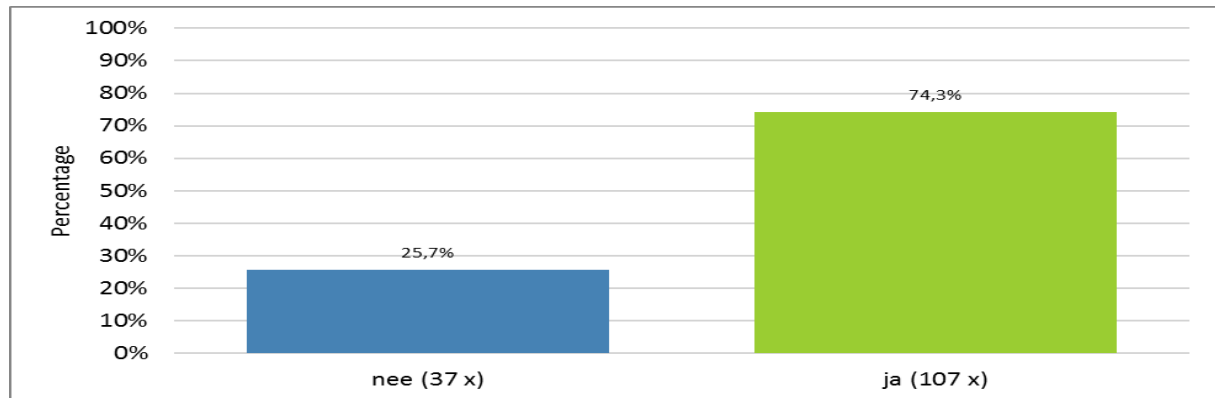

De drie vragen beantwoord

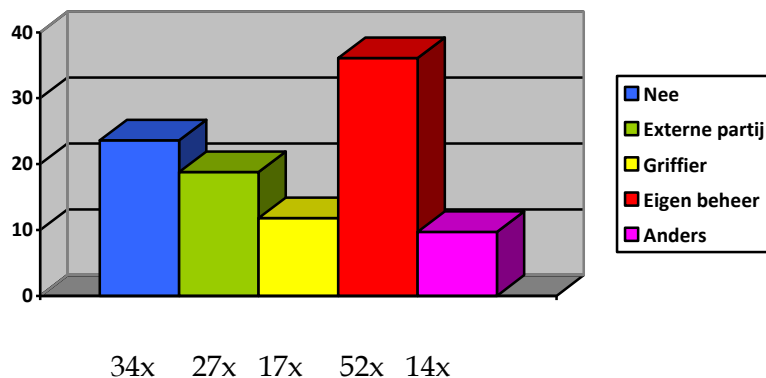
Vraag 1a Heeft uw rekenkamer(commissie) professionele ondersteuning?

- Aan ons onderzoek deden 144 NVR-leden mee. 37 hebben geen professionele ondersteuning, 107 wel.
- De gemeenten met minder dan 24.000 inwoners hebben gemiddeld 7,5 uur professionele ondersteuning. Die ondersteuning varieert van 1 tot 20 uur per week.
- De gemeenten met een inwoneraantal tussen 24.000 en 40.000 hebben gemiddeld 6,5 uur professionele ondersteuning. Ook hier varieert die tussen 1 en 20 uur.
- De gemeenten met een inwoneraantal tussen 40.000 en 100.000 hebben gemiddeld 16,5 uur professionele ondersteuning. Ook hier varieert die tussen 1 en 36 uur.
- De gemeenten met een inwoneraantal tussen 100.000 en 200.000 hebben gemiddeld 26 uur professionele ondersteuning. Die ondersteuning varieert van 10 tot 43 uur per week.
- De gemeenten met meer dan 200.000 inwoners hebben een duidelijk andere opzet dan in de andere gemeenten. Zij zijn daardoor niet met deze vergelijkbaar. Dit geldt ook voor de rekenkamers die voor meerdere provincies actief zijn.
- De waterschappen die in het onderzoek participeerden hebben respectievelijk 3, 6, 8 en 10 uur ondersteuning per week.

Vraag 1b Is uw rekenkamer(commissie) geëvalueerd sinds 1 september 2009?

in percentage

De drie vragen beantwoord

In 34 gevallen is dit niet gebeurd sinds die datum, 110 keer wel. Dit gebeurde

- 27 keer door een externe partij;
- 17 keer door de griffier; 5
- 2 keer in eigen beheer;
- 14 keer door de raad.

Vraag 1c **Leidde deze evaluatie tot veranderingen?**

- In totaal kwamen er **56 veranderingen na de evaluatie**.
- 3 keer werd de rekenkamer(commissie) kleiner na de evaluatie, 7 keer veranderde de wijze van samenstelling. 2 keer van gemengd naar extern en 3 keer van extern naar gemengd. 2 keer van een interne commissie met een externe voorzitter naar een gemengde commissie.
- 7 keer kwamen er andere werkprocessen, 4 keer kwamen er meer ex ante onderzoeken en 13 keer werd het contact met de raad geïntensiveerd.
- 5 keer werd het werkgebied van een gezamenlijke rekenkamer kleiner en 2 keer juist groter.
- 1 keer kwam er na de evaluatie meer geld in 7 gevallen minder. Ook kwam er zowel 1 keer meer personele ondersteuning als 1 keer minder.
- 4 keer kwam er meer aandacht voor de doorwerking van onderzoeken en 1 keer werd het aantal rekenkamerbrieven verhoogd.

Vraag 2 **Welke producten werden geleverd sinds 2009?**

Nagenoeg alle rekenkamer(commissie)s leverden rekenkamerrapporten.

- 73 keer (50,3%) werden er opvolgingsonderzoeken geproduceerd.
- 67 keer (46,2%) kwamen er rekenkamerbrieven;
- 33 keer (22,8%) werden er werkconferenties georganiseerd
- 23 keer (15,9%) werd een werkconferentie georganiseerd;
- 11 keer (7,6%) verschenen er artikelen.

Ook was het mogelijk om nog een ander product te noemen. Dit leidde tot onder meer de volgende producten:

- bijdragen aan congressen
- twitterberichten
- cursus grondbeleid voor raadsleden
- lexicon begroting en jaarstukken
- bijdrage aan het boek "De Verbindende rekenkamer"
- workshop/symposium met de raad
- handboek
- nieuwsbrieven

De drie vragen beantwoord

Vraag 3 Hoe bevordert uw rekenkamer(commissie) bewust de eigen kwaliteit?

De meeste rekenkamer(commissie)s hebben geen vaste structuur voor kwaliteitsborging. Soms wordt de nota werkwijze genoemd, bij de grotere rekenkamers werd het kwaliteitshandvest genoemd.

De meeste antwoorden waren variaties op één van de twee volgende antwoorden:

- Door het evalueren van onderzoeksprocessen, raad en college vragen naar beoordeling werk rekenkamercommissie, zelf scherp zijn op eigen handelen.
- Door elkaar erop aan te blijven spreken en open te staan voor feedback, ook vanuit raad/college.

Een greep uit de overige antwoorden:

- Bezoeken aan werkconferenties en kringbijeenkomsten, bespreken van (landelijke) ontwikkelingen, lezen van relevante literatuur.
- Kennisborging door onderzoeksprotocol.
- Nota werkwijze opgesteld met elementen van kwaliteitsborging.
- Visitatie in het kader van het kwaliteitshandvest G4+1.
- Intercollegiale feed back op Nota van bevindingen en Conclusies en aanbevelingen met het team.
- Alert zijn op de snelle uitvoerbaarheid van aanbevelingen en inkorten duur onderzoek.
- Door een quick scan te doen naar de doorwerking van eerder uitgevoerde onderzoeken.
- Elk onderzoek wordt standaard geëvalueerd, zowel intern als extern. D.w.z. aan de contactpersoon bij de gemeente wordt gevraagd om een compact evaluatieformulier in te vullen. Een vergelijkbaar formulier vullen de betrokken rekenkamerleden in.
- Door opleidingen en congresbezoek. Door bijpraatsessies te organiseren voor de eigen interne onderzoekers.
- Soms een gerichte 'in huis' cursus.
- Door bestudering rapporten van andere commissies en bijhouden vakliteratuur.
- Het volgen van congressen, themabijeenkomsten, etc. naast het lezen van artikelen en het uitwisselen van informatie met andere RK's en RKC's.
- Evaluatie per onderzoek met vast format; ruime tijd nemen voor bespreken rapport en conclusies en aanbevelingen; bezoeken van studiedagen maar ook bijeenkomsten van de gemeenteraad voor mogelijk relevante onderwerpen. Draaiboek onderzoek na 7 jaar onder handen genomen en aangepast.
- Met name door zorgvuldige werving & selectie van nieuwe leden, waarbij specifiek gekeken wordt naar o.a. onderzoeks- en schrijfvaardigheid.
- Trainingen van rekenkamerleden o.l.v. externe en door collegiale feedback andere rekenkamers.
- Recent hier de eerste afspraken over gemaakt om met een studiemiddag te beginnen.
- Door goed in proberen te spelen op de wensen van de Raad en kritisch te zijn op de onderzoeken die we afleveren. De commissie bestaat uit leden met ieder hun eigen expertise. Twee leden begeleiden de onderzoeken die aansluiten bij hun expertise. In een later stadium leest de rest van de commissie kritisch mee. Door die werkwijze zit een deel van de commissie in het onderwerp en kijkt een deel er vers tegenaan, wat de kwaliteit ten goede komt.

De drie vragen beantwoord

- Wij hanteren een hoge standaard ten aanzien van onze rapporten en toetsen onszelf erg kritisch en toetsen een conceptrapport indien nodig met een extern bureau om te garanderen dat de rapporten juist zijn, goed onderbouwd en correct geformuleerd. Voorts zorgen wij dat wij zeer goed op de hoogte zijn van de materie en de eventuele landelijke discussie/rapporten omtrent de bewuste materie. Zo nodig nemen wij contact op met experts (b.v. bij het ministerie, instituten zoals b.v. het WODC, en universiteiten) om benodigde informatie c.q. toetsing van de kwaliteit te verkrijgen. Twee personen van de Rekenkamer zijn zelf aan de universiteit gepromoveerd en wij hanteren zoveel mogelijk wetenschappelijke normen ten aanzien van onderbouwing en kwaliteit. Ten aanzien van de leesbaarheid hanteren wij echter met name de norm dat een rapport goed leesbaar en gemakkelijk toegankelijk moet zijn voor raadsleden.
- Een "externe" een half jaar mee laten lopen die kritische vragen stelt en kanttekeningen plaatst.
- Door te werken met een zelf ontwikkeld document met daarin richtlijnen hoe onderzoek moet worden ingericht/uitgevoerd.
- Actualiseren onderzoeksprotocol.
- Jaarlijks een workshopmiddag waarin de onderzoeken worden geëvalueerd.
- Bewust werken aan: minder doorlooptijd onderzoeken, meer rekenkamerbrieven, discussie met raad over niet alleen ex-post maar ook ex-ante onderzoeken.